

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **Prof. PhDr. T. H. Th.D.**, zastoupen společností Auditorská a daňová kancelář s.r.o., se sídlem Husitská 344/63, Praha 3, proti žalovanému: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**, Štěpánská 28, Praha 1 (dříve Finanční úřad pro Prahu 1) v řízení o žalobě proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 1 ze dne 2. 2. 2011, č. j. 16027/11/001913105201,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 1 ze dne 2. 2. 2011, č.j. 16027/11/001913105201, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 4.420,-Kč k rukám zástupce žalobce.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 1 ze dne 2. 2. 2011, kterým bylo k jeho žádosti rozhodnuto o prominutí úroku z prodlení úhrady daně v částce 893,-Kč. Žalobce v podané žalobě namítal, že napadeným rozhodnutím Finanční úřad pro Prahu 1 prominul 40% ze vzniklého úroku z prodlení s odůvodněním, že posoudil důvody uvedené v žádosti a přihlédl k bezdlužnosti daňového subjektu. Žalobce namítal, že v žádosti o prominutí příslušenství podle § 55a zákona o správě daní a poplatků žalobce uvedl dva důvody, které měly být při posuzování jeho žádosti zkoumány, a to jednak bezdlužnost žalobce u finančních orgánů a celních orgánů a jednak dobrou úroveň spolupráce žalobce se správcem daně při plnění nepeněžitých povinností. Učinil tak v návaznosti na pokyn Ministerstva financí D-330, který oba důvody shledává relevantními pro prominutí příslušenství daně. Žalovaný sice uvedl, že posoudil důvody předložené žalobcem v žádosti, avšak neuvedl jak. Bez dalšího tvrdí, že přihlédl pouze k prvnímu z důvodů v žádosti a stranou svých úvah zcela ponechal důvod druhý, tedy dobrou úroveň spolupráce žalobce se správcem daně. Podle článku III. uvedeného pokynu mělo napadené rozhodnutí obsahovat odůvodnění, kterým je podle judikatury vyložení skutkových i právních důvodů, které správní orgán vedly k vydání rozhodnutí. Pokud žalovaný rozhodoval o prominutí příslušenství daně, musel v odůvodnění částečně negativního rozhodnutí přesvědčivě vyvrátit nenaplnění důvodů, které žalobce považoval za relevantní pro prominutí. Z napadeného rozhodnutí není zřejmé, zda žalovaný hodnotil dobrou úroveň spolupráce žalobce se správcem daně a k jakému výsledku došel. Proto je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Z těchto důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Finanční úřad pro Prahu 1 ve vyjádření k podané žalobě popsal dosavadní průběh správního řízení. Uvedl, že daňové přiznání bylo podáno včas a žádosti o prominutí úroků žalovaný vyhověl tak, že prominul 40% tohoto příslušenství, což odpovídá metodice Ministerstva financí. Ačkoliv se rozhodnutí o prominutí neodůvodňuje, žalovaný přesto uvedl důvod, který k prominutí vedl. Při svém rozhodování se velmi podrobně zabýval druhým důvodem, tedy žalobcem tvrzenou dobrou spoluprací, byť žalobce sám nijak nespecifikoval, v čem tuto dobrou spolupráci spatřuje. Přiznání k dani z přidané hodnoty za 2. čtvrtletí 2010 podal předčasně a daň v něm vyčíslenou neuhradil. Žalobce svá podání, zejména odvolání, činí prostřednictvím zástupce, kterého si vybral, a předkládá je zásadně formou jedné věty s tím, že důvody budou doplněny dodatečně. V podáních jsou zaměňována čísla jednací, formulace jsou složité tak, aby řízení bylo co nejkomplikovanější. Protože žadatel neuvedl, v čem spatřuje dobrou spolupráci, žalovaný nepovažoval za nutné v odůvodnění napadeného rozhodnutí rozebírat jeho jednotlivé excesy. Podle názoru žalovaného by zastoupení profesionálním zástupcem mělo vést ke zjednodušení daňového řízení, což však stávající zastoupení neplní. Tvrzené dobré spolupráci daňového subjektu se správcem daně tedy nic nespovídá a žalovaný proto navrhl zamítnutí podané žaloby.

Soud se v první řadě zabýval postavením žalovaného správního orgánu, a to zejména s přihlédnutím k zákonu č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, který nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2013. Podle tohoto zákona byla zrušena dosavadní struktura územních finančních orgánů a nahrazena novou soustavou orgánů finanční správy. Finanční úřad pro Prahu 1 byl zrušen a bylo třeba posoudit, na který orgán jeho působnost přešla, a to i s přihlédnutím k tomu, že dne 1.1.2011 nabyl účinnosti zákon č. 280/2009, daňový řád (dále jen „daňový řád“), který upravuje otázky možného prominutí daně odlišně od dosavadní úpravy, provedené zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“).

Soud vycházel z ustanovení § 264 odst. 6 daňového řádu, podle něhož se žádosti o prominutí příslušenství daně, podané do 31. 12. 2010 a nerozhodnuté ke dni účinnosti daňového řádu (1. 1. 2011) vyřizují podle dosavadních právních předpisů. To znamená, že je nutno posuzovat žalobou napadené rozhodnutí z pohledu zákonem stanovených podmínek, uvedených v § 55a zákona o správě daní a poplatků. Podle § 55a odst. 1 zákona o správě daní a poplatků bylo k rozhodování o prominutí daně věcně příslušné Ministerstvo financí. Podle § 55a odst. 2 zákona o správě daní a poplatků bylo ministerstvo oprávněno zmocnit k provádění tohoto oprávnění správce daně, a to obecně závazným právním předpisem. Tímto právním předpisem byla vyhláška Ministerstva financí č. 299/1993 Sb., kterou Ministerstvo financí zmocnilo finanční úřady k rozhodování o promíjení daně a k promíjení příslušenství daně do výše, jež byla vyhláškou stanovena. Proto byl příslušným k rozhodování o žádosti žalobce o prominutí příslušenství daně v této věci příslušný Finanční úřad pro Prahu 1. Vzhledem k tomu, že působnost Finančního úřadu pro Prahu 1 přešla v důsledku účinnosti zákona č. 456/2011 Sb. na Finanční úřad pro hlavní město Prahu (§ 19 odst. 1, § 8 odst. 2 uvedeného zákona), považoval soud Finanční úřad pro hlavní město Prahu za správní orgán, na který přešla působnost správního orgánu, který ve věci rozhodl v posledním stupni. Proto podle ustanovení § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, jednal jako se žalovaným s Finančním úřadem pro hlavní město Prahu.

Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že Finanční úřad pro Prahu 1 vydal dne 24. 8. 2010 pod č.j. 274158/10/001913105201 platební výměr na úrok z prodlení ve výši 2231,-Kč. Podáním ze dne 20. 12. 2010 požádal žalobce prostřednictvím svého zástupce o prominutí příslušenství podle § 55a zákona o správě daní a poplatků, a to ve vztahu k dani z přidané hodnoty za 4. čtvrtletí 2009 o prominutí úroku z prodlení úhrady této daně ve výši 2.231,-Kč. Uvedl, že o prominutí příslušenství žádá jednak z důvodu bezdlužnosti žadatele u územních finančních orgánů a celních orgánů a jednak s přihlédnutím k dobré úrovni spolupráce žadatele se správcem daně při plnění nepeněžitých povinností.

Rozhodnutím Finančního úřadu pro Prahu 1 ze dne 2. 2. 2011 č.j. 16027/11/001913105201 bylo rozhodnuto tak, že úrok z prodlení úhrady daně ve výši 2231,-Kč se promíjí ve výši 893,-Kč. V odůvodnění správní orgán uvedl, že správce daně posoudil důvody uvedené v žádosti a skutečnosti uvedené v obsahu spisového materiálu, přihlédl k bezdlužnosti daňového subjektu.

Proti tomuto rozhodnutí směřuje žaloba.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí z hlediska námitek v žalobě uvedených, neboť jejich rozsahem je soud vázán, a po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Z výše uvedeného obsahu spisového materiálu je zřejmé, že žalobce požádal o prominutí příslušenství daně podle § 55a zákona o správě daní a poplatků. Jak již bylo výše uvedeno, podle ustanovení § 264 odst. 6 daňového řádu se žádosti o prominutí příslušenství daně, podané do 31. 12. 2010 a nerozhodnuté ke dni účinnosti daňového řádu (1. 1. 2011) vyřizují podle dosavadních právních předpisů. Je vhodné předeslat, že podle již ustálené judikatury rozhodnutí o prominutí daně a rozhodnutí o prominutí příslušenství daně je považováno za rozhodnutí, které je přezkoumatelné ve správním soudnictví, při přezkoumání takového rozhodnutí soud posuzuje, zda obsahuje toto rozhodnutí správní uvážení o tom, proč došlo či nedošlo k prominutí příslušenství daně částečně či zcela podle žádosti daňového subjektu, a to i přesto, že na prominutí příslušenství daně není právní nárok (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 7. 2009 sp.zn. III.ÚS 2556/07, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2010, čj. 7 Afs 15/2007-106).

Z ustanovení § 55a zákona o správě daní a poplatků vyplývá, že příslušný správní orgán může zcela nebo částečně prominout příslušenství daně buď z důvodů nesrovnalostí, vyplývajících z uplatňování daňových zákonů, nebo tak může učinit z důvodu odstranění tvrdosti. Ministerstvo financí pokynem D-330, jehož se žalobce dovolává, vymezilo nejčastější důvody pro prominutí příslušenství daně z důvodu tvrdosti podle § 55a zákona o správě daní a poplatků. V článku II. tohoto pokynu jsou vymezeny důvody a skutečnosti, jež jsou posuzovány v rámci rozhodování o žádostech daňových subjektů o prominutí příslušenství daní z důvodů tvrdosti. Pod písmenem A) tohoto článku jsou uvedeny skutečnosti, které vydání rozhodnutí, jimiž by bylo prominuto příslušenství daně z důvodu tvrdosti vylučují. Pod písmenem B) tohoto článku jsou naopak uvedeny důvody, při jejichž naplnění lze usuzovat na naplnění zákonného důvodu tvrdosti. Pod písm. C) uvedeného článku jsou pak uvedeny důvody, které je správce daně oprávněn zohlednit a zvýšit promíjené příslušenství daně z důvodu tvrdosti, pod písm. D) tohoto článku jsou pak naopak uvedeny důvody, které je správce daně oprávněn zohlednit a snížit promíjené příslušenství daně z důvodu tvrdosti.

Žalobce v podané žalobě namítal, že v žádosti o prominutí příslušenství daně uvedl dva důvody, které by měly být při posuzování jeho žádosti zkoumány. Z napadeného rozhodnutí není zřejmé, že by správní orgán hodnotil jako důvod pro prominutí příslušenství daně dobrou úroveň spolupráce žalobce se správcem daně při plnění nepeněžitých povinností. Tuto námitku shledal soud důvodnou. Jak již bylo výše uvedeno, Finanční úřad pro Prahu 1 v žalobou napadeném rozhodnutí v odůvodnění uvedl, že přihlédl k bezdlužnosti daňového subjektu u příslušných orgánů. Konstatoval sice, že posoudil důvody uvedené v žádosti o prominutí příslušenství daně, úvaha o tom, jakým způsobem posoudil jeden z důvodů v této žádosti uvedený, a to tvrzenou dobrou úroveň spolupráce žalobce se správcem daně, však v odůvodnění napadeného rozhodnutí obsažena není. Nezbyvá tedy než učinit závěr o tom, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Z obsahu spisového materiálu nepochybně vyplývá, že žalobce v žádosti o prominutí příslušenství daně uplatnil dva

důvody, z odůvodnění napadeného rozhodnutí však vyplývá, že se správní orgán zabýval pouze s jedním z nich. To, zda a jakým způsobem správní orgán hodnotil tvrzenou dobrou spolupráci žalobce se správcem daně v odůvodnění napadeného rozhodnutí obsaženo není. Jen pro úplnost soud konstatuje, že tuto vadu svého rozhodnutí nemohl finanční úřad odstranit či napravit obsáhlým vyjádřením, které poskytl soudu k podané žalobě. Pokud se finanční úřad skutečně velmi podrobně zabýval druhým důvodem, tedy dobrou spoluprací žalobce s orgány daňové správy, pak o tom měl alespoň stručně, leč výstižně pojednat v odůvodnění napadeného rozhodnutí, avšak neučinil-li tak, pozdějším vysvětlením nemohl tuto vadu zhojit.

Z výše uvedených důvodů soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, odst. 4 soudního řádu správního). Na žalovaném bude, aby znovu posoudil důvody, které žalobce v žádosti o prominutí příslušenství daně uplatnil, přihlédně přitom ke skutečnosti, že žalobce uplatňoval důvody, které jsou v pokynu Ministerstva financí D-330 uvedeny v článku II pod bodem C), tedy důvody, které je správce daně oprávněn zohlednit při úvaze o zvýšení promíjeného příslušenství daně z důvodů tvrdosti. Podle § 76 odst. 1 soudního řádu správního rozhodl soud bez nařízení jednání.

Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu přísluší právo na náhradu nákladů řízení. Při úvaze o konkrétní výši náhrady těchto nákladů přihlédl soud k ustanovení § 60 odst. 1 a odst. 7 soudního řádu správního. Podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Podle § 60 odst. 7 soudního řádu správního jsou-li proto důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů řízení účastníkům zcela nebo zčásti nepřiznává.

Z ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního vyplývá, že lze přiznat náklady řízení před soudem, které byly vynaloženy účelně a důvodně. Tomuto závěru koresponduje ustanovení § 60 odst. 7 soudního řádu správního, které umožňuje, aby soud zohlednil konkrétní okolnosti konkrétního případu, aniž by musel mechanicky vycházet z jednotlivých úkonů, které byly účastníkem řízení učiněny.

Žalobce byl v této věci zastoupen společností, která vykonává daňové poradenství, přísluší mu proto právo na náhradu nákladů řízení za toto zastoupení, a to podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V daném případě by měl žalobce právo na náhradu nákladů řízení za zastoupení daňovým poradcem za dva úkony právní služby, a to za přípravu a převzetí zastoupení a za podání žaloby, každý úkon po 2.100,-Kč (§ 7, § 9, § 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Soud však v této věci přihlédl ke konkrétním podmínkám podané žaloby, když je soudu z úřední činnosti známo, že žalobce podal zcela obsahově shodné další dvě žaloby, jež jsou u městského soudu vedeny pod sp. zn. 11 Af 51/2011 a 7 Af 47/2011, kde žaloby směřují proti témuž žalovanému se shodným předmětem řízení, když je z obsahu správního spisu patrné, že žalobce podal žádost o prominutí příslušenství daně jedinou žádostí ze dne 20. 12. 2010. Soud přihlédl i ke skutečnosti, že žalobce byl v průběhu správního řízení zastoupen shodnou fyzickou osobou (daňovým poradcem), která jednala v řízení u soudu jménem společnosti, která v této věci vystupuje jako zástupce žalobce. Z toho je nutno dovodit, že příprava a převzetí zastoupení nebyla

plnohodnotným právním úkonem, neboť zástupce žalobce, resp. fyzická osoba jménem zástupce žalobce jednající, byl seznámen s problematikou a obsahem spisového materiálu. Obdobně to platí o úkonu podání žaloby, když je zřejmé, že obsah podané žaloby je obsahově shodný se žalobami ve věcech, jež jsou vedeny u zdejšího soudu pod výše uvedenými spisovými značkami. Tyto skutečnosti je nutno dle názoru soudu považovat za důvody zvláštního zřetele hodné podle ustanovení § 60 odst. 7 soudního řádu správního, které opravňuje soud rozhodnout o tom, že se účastníkovi řízení náhrada nákladů z části nepřiznává. Proto soud rozhodl tak, že se žalobci přiznává právo na náhradu nákladů řízení jen z části a to ve výši 1/3 k uvedeným dvěma úkonům právní služby. Žalobci by příslušelo právo na náhradu nákladů řízení za 2 úkony právní služby po 2.100,- Kč, celkem tedy 4.200,- Kč. Soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení ve výši 1/3 z této částky, tedy částku 1.400,- Kč. K uvedené částce přísluší žalobci právo na paušální náhradu 300,-Kč za 2 úkony právní služby (podle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem 600,- Kč) a daň z přidané hodnoty z částky 2.000,-Kč ve výši 420,-Kč. Celkem odměna za zastupování představuje částku 2.420,-Kč. Žalobci dále přísluší právo na náhradu nákladů řízení spočívající v zaplacení soudního poplatku ve výši 2.000,-Kč. Celkem tedy přísluší žalobci právo na náhradu nákladů řízení ve výši 4.420,-Kč.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. května 2014

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Kotlanová